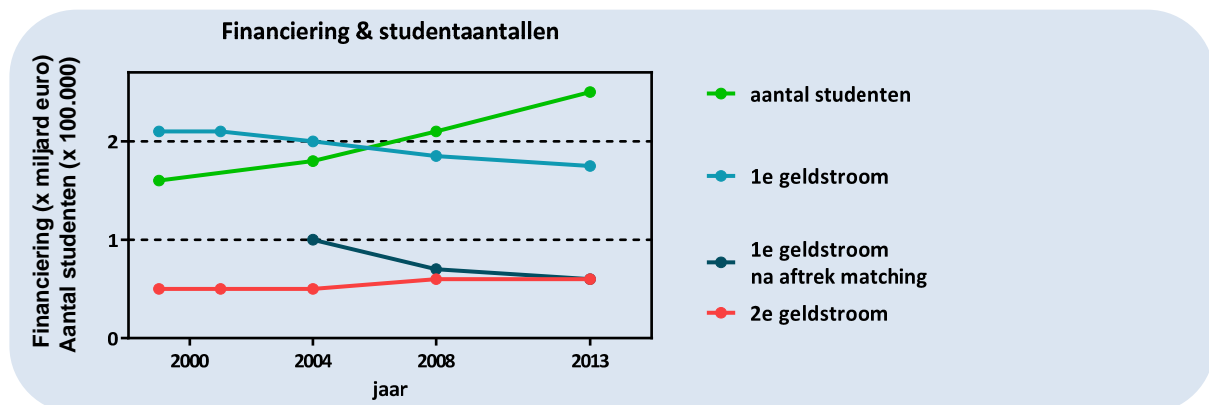

VAWO Factsheet naar aanleiding van de Wetenschapsvisie 2025 – dd januari 2015

Achtergrond: Het achterblijven van de omvang van de 1^e en 2^e geldstroom.

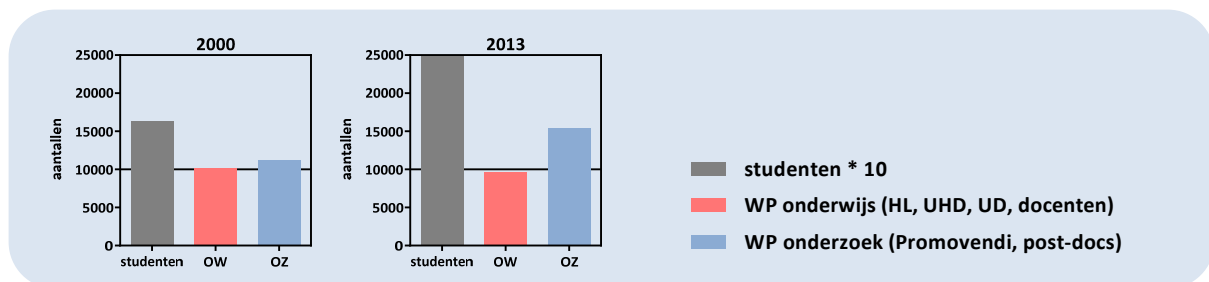
De rijksoverheidsbijdrage voor het WO is sedert 2000 nauwelijks gestegen ondanks sterk stijgende studentaantallen. Het onderzoekdeel van de eerste geldstroom daalde zelfs in deze periode door overheveling van middelen van de 1^e naar de 2^e geldstroom. Het huidige onderzoekdeel van de 1^e geldstroom moet momenteel voor ca 70% worden ingezet voor de matching van 2^e en 3^e geldstroomprojecten. Er is hierdoor nagenoeg geen “vrij” onderzoekdeel meer. De nu toegezegde 50 miljoen extra voor Europese matching vanaf 2015 betreft overigens nog geen 3% van de huidige matching-behoefte.

Gevolgen ten aanzien van de onderwijskwaliteit

De docent-student ratio in het WO is nagenoeg gehalveerd sinds 2000.

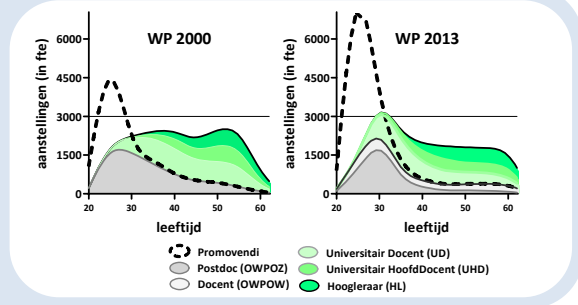
In plaats van een verwevenheid van onderwijs en onderzoek is er sprake van voortschrijdende splitsing tussen onderwijs en onderzoek: De meerderheid van het wetenschappelijk personeel houdt zich óf uitsluitend bezig met onderzoek (promovendi, postdocs) óf voornamelijk met onderwijs (docenten, universitaire docenten). Er wordt vaak gemeld dat de werkdruk van met name het docerende personeel problematisch hoog is.

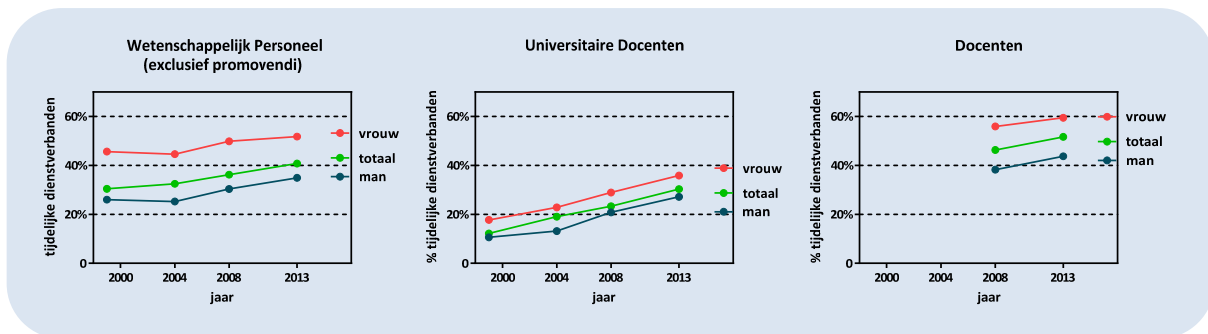
Gevolgen ten aanzien van het loopbaanperspectief

Mede door het overhevelen van middelen uit de 1^e naar de 2^e geldstroom is het aantal tijdelijke aanstellingen sterk gestegen sinds 2000. Het aandeel wetenschappelijk personeel met een tijdelijke aanstelling bedroeg ruim 60% in 2013. Werden de promovendi buiten beschouwing gelaten dan was dit nog steeds 41%. Daarnaast is er sprake van een toenemende onevenwichtige opbouw in wetenschappelijke functies. Hierdoor wordt een reëel loopbaanperspectief belemmerd en is het moeilijk om talent te laten doorgroeien en te behouden. De proportie junior functies is sterk gestegen en er is gesnoeid in het aandeel van vaste staf en het cohort wetenschappelijk personeel boven de 40 jaar. Het functiehuis heeft niet meer de vorm van een piramide maar van een zandloper: waarbij het middenkader van universitaire (hoofd) docenten - die de onderwijskwaliteit en verwevenheid van onderwijs en onderzoek moeten waarborgen - is uitgehold.

Aantallen (in fte)	2000	2013	% verandering
Hoogleraren	2426	2639	+9%
U(H)D	7784	6954	-11%
Overig WP	6613	6334	-4%
Promovendi	4556	8702	+91%
Studenten	163000	248000	+52%

Gevolgen ten aanzien van de tijdelijke aanstellingen en het benutten van vrouwelijk talent
 Vrouwelijke wetenschappers worden vaker met tijdelijke aanstellingen geconfronteerd dan mannelijke collega's in dezelfde functie. Dit geldt met name voor de categorieën docent en universitaire docent. Aan de universiteiten wordt het geven van onderwijs wordt dan ook wel de "female trap" genoemd. Het is niet mogelijk om een wetenschappelijke carrière te maken op basis van onderwijs, zonder daarbij ook onderzoekstaken te hebben.

Aanbevelingen

- Zorg voor een realistische rijksoverheidsbijdrage voor het wetenschappelijk onderwijs.
- Zorg voor een gezonde balans tussen de 1e en de 2e geldstroom om:
 - ✓ de verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek te waarborgen.
 - ✓ De academische functies van U(H)D te behouden en uit te breiden.
 - ✓ Een "vrij" onderzoeksdeel te faciliteren waarbinnen ongebonden en kritisch onderzoek uitgevoerd kan worden dat gekoppeld is aan onderwijsprogramma's.
- Draag zorg voor een gelijke behandeling van vrouwen en mannen waar het gaat om aanstellingen van onbepaalde tijd.
- Draag zorg voor een goed loopbaanperspectief voor al het tijdelijke personeel, ook het tijdelijk wetenschappelijk personeel ouder dan 35 jaar.

Geraadpleegde bronnen

^[1] Wetenschapsvisie 2025 –keuzes voor de toekomst, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, november 2014.

^[2] IBO Wetenschappelijk onderzoek, mei 2014

^[3] Rijksbegroting 2015 VIII Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Uitgave Ministerie van Financiën www.rijksbegroting.nl

^[4] Uitkomsten feitenonderzoek matchingbehoefte op (Europese) onderzoeksubsidies, Ernst & Young Accountants LLP, maart 2014.

^[5] WOPI cijfers VSNU http://www.vsnunl/f_c_personeel_downloads.html